

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Ing. Davida Bokra a soudkyň Mgr. Kateřiny Horákové a JUDr. Michaely Janouškové ve věci

navrhovatelka: Rudel s. r. o., IČO 27699935, sídlem [adresa], [PSČ] [obec a číslo],

zastoupená JUDr. [jméno] [příjmení], advokátkou, sídlem [adresa],

o zápis změn do obchodního rejstříku, k odvolání navrhovatelky proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. května 2019, č. j. C 152506/RD76/MSPH, Fj 158225/2019/MSPH,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným usnesením soud prvního stupně zamítl návrh na zápis změn do obchodního rejstříku ze dne 6. května 2019, vedený pod Fj 158225/2019/MSPH.

2. Usnesení soud prvního stupně odůvodnil tím, že funkce jednatele obchodní společnosti zaniká dle § 59 odst. 5 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech /dále jen, z. o. k.“ /, uplynutím lhůty jednoho měsíce od doručení rezignace příslušnému orgánu obchodní společnosti. V této věci z přiložených listin vyplývá, že rezignace jednatelky společnosti Rudel s. r. o. /dále též jen, společnost“ / [jméno] [příjmení] dosud nebyla valné hromadě společnosti doručena (např. spolu s pozvánkou na valnou hromadu či přímo na zasedání valné hromady). Další možností oznámení odstoupení z funkce je její zaslání v písemné formě dotyčné obchodní společnosti; v takovém případě běží lhůta dle § 59 odst. 5 z. o. k. od tohoto oznámení (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. února 2009, sp. zn. 29 Cdo 2863/2008, jenž platí i pro novou právní úpravu). Takovým oznámením není doručení rezignace třem společníkům navrhovatele, a proto zmíněná jednoměsíční lhůta vůbec nezačala běžet a funkce [jméno] [příjmení] nezanikla.

3. Proti usnesení soudu prvního stupně podala navrhovatelka odvolání, navrhuje, aby odvolací soud usnesení zrušil, a aby byla jednatelka [jméno] [příjmení] vymazána z obchodního rejstříku s účinky ke dni 29. dubna 2019, jak je uvedeno též v původním návrhu.

4. Odvolatelka argumentuje tím, že doručení rezignace všem třem společníkům společnosti lze považovat ze oznámení o odstoupení z funkce jednatele společnosti ve smyslu § 59 odst. 5 z. o. k. Tito tři společníci tvoří valnou hromadu společnosti, přičemž společnosti PERICLE, a. s., IČO 285 19 043, byla zásilka s odstoupením odeslána dne 1. března 2019, k jejímu dojití došlo dle § 573 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku /dále jen „o. z.“, dne 6. března 2019. Stejně tomu bylo u společnosti CALICRATE, a. s., IČO 285 25 191. Italské společnosti 68 INVESTIMENTI ITALIA S. R. L., IČO 04185840263, jako třetímu společníkovi, byla rezignace odeslána dne 1. března 2019, k jejímu dojití došlo dle § 573 o. z. dne 28. března 2019. Od tohoto dne začala plynout ustanovením § 59 odst. 5 z. o. k. stanovená jednoměsíční lhůta, která uplynula dne 28. dubna 2019 Ani jeden ze společníků se k odstoupení [jméno] [příjmení] z funkce jednatelky společnosti nevyjádřil. Zákonem stanovené podmínky byly splněny, návrh je důvodný, přesto mu soud prvního stupně nevyhověl z formalistických důvodů. Přitom v podobných případech rejstříkové soudy zaslání odstoupení jednatele společníkům společnosti s ručením omezeným akceptují. Obdobně na základě odeslání rezignačního dopisu soud prvního stupně provedl výmaz [jméno] [příjmení] z funkce statutární ředitelky u obou českých společníků společnosti.

5. Vrchní soud v Praze přezkoumal usnesení soudu prvního stupně a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

6. Návrhem se odvolatelka domáhá výmazu jednatelky [jméno] [příjmení] v obchodním rejstříku z důvodu její rezignace a zápisu dne zániku funkce 29. dubna 2019.

7. [příjmení] otázkou tedy je, zda [jméno] [příjmení] skutečně zanikla funkce jednatelky společnosti rezignací ke dni 29. dubna 2019, či nikoliv.

8. Z předloženého rejstříkového spisu se podává, že odvolatelka k návrhu dokládá písemné odstoupení z funkce jednatelky společnosti ze dne 1. března 2019 a kopie poštovních obálek adresovaných společností, které jsou společníky společnosti - PERICLE, a. s., CALICRATE, a. s. a 68 INVESTIMENTI ITALIA S. R. L. Zásilky byly podány na poště shodně 1. března 2019, ani v jenom případě adresát písemnost nepřevzal, všechny se vrátily odesílatelce [jméno] [příjmení] jako nedoručené. V případě českých společností se z údajů vyznačených poštou podává jejich uložení na poště dne 13. března 2019 s výzvou k jejich vyzvednutí s koncem odběrní lhůty 28. března 2019. Na obálce adresované společnosti 68 INVESTIMENTI ITALIA S. R. L. je jen nečitelné datum pokusu o doručení.

9. Podle § 59 odst. 5 věty první, druhé a třetí z. o. k. člen orgánu obchodní korporace může ze své funkce odstoupit. Nesmí tak však učinit v době, která je pro obchodní korporaci nevhodná. Neurčuje-li společenská smlouva nebo smlouva o výkonu funkce jinak, oznámí odstupující člen své odstoupení orgánu, který jej zvolil, a jeho funkce končí uplynutím jednoho měsíce od doručení tohoto oznámení, neschválí-li příslušný orgán obchodní korporace na žádost odstupujícího jiný okamžik zániku funkce.

10. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jednatel oznámí odstoupení z funkce orgánu, který jej zvolil; tím je pravidelně valná hromada. Valná hromada není trvale zasedajícím orgánem, takže je třeba posuzovat, zda v konkrétních poměrech dané společnosti byla rezignace oznámena tak, aby společníci a popř. též případní zbývající jednatele měli možnost ve stanovené jednoměsíční lhůtě na rezignaci relevantním způsobem reagovat, typicky svolat valnou hromadu za účelem volby jednatele nového, pokud již (v ideálním případě) valnou hromadu za tím účelem nesvolal sám odstupující jednatel. Podle komentářové literatury oznámení o odstoupení musí být učiněno takovým způsobem, aby se dostalo do dispoziční sféry orgánu, kterému je určeno, resp. do dispoziční sféry společnosti. Odstoupení může člen orgánu oznámit na zasedání orgánu, který jej zvolil do funkce, může však odstoupit i mimo zasedání takového orgánu a písemné odstoupení zaslat na adresu společnosti (viz [příjmení], I., [jméno], B., [příjmení], F., Kugn, P., [příjmení], P. [příjmení] o obchodních korporacích, Komentář, 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2013, s. 152).

11. Nejvyšší soud v čerstvém usnesení ze dne 20. listopadu 2019, sp. zn. 27 Cdo 3367/2018, při řešení otázky následků odstoupení člena orgánu obchodní korporace v nevhodné době ve smyslu § 59 odst. 5 věty první z. o. k. připomenul, že, „Již při výkladu úpravy odstoupení člena statutárního či jiného orgánu obchodní společnosti obsažené v § 66 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, podle něhož účelem ustanovení § 66 odst. 1 obch. zák. je na jedné straně umožnit orgánům či členům orgánů společnosti, aby mohli odstoupit z funkce bez toho, že by jim v tom společnost mohla zabránit, ať již aktivním jednáním nebo nečinností, na druhé straně pak ochránit společnost před tím, že statutární orgán nebo jeho člen ukončí funkci ze dne na den, aniž by dal společnosti přiměřený čas k tomu, aby si za něj mohla najít adekvátní náhradu; takový postup by totiž v konkrétním případě mohl zcela ochromit činnost společnosti. Oba uvedené cíle jsou rovnocenné (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2003, sp. zn. 29 Odo 181/2003, a ze dne 13. 9. 2006, sp. zn. 29 Odo 1549/2005). Účel úpravy odstoupení člena (voleného) orgánu obchodní korporace obsažené v § 59 odst. 5 z. o. k. je totožný. Člen (voleného) orgánu obchodní korporace je při výkonu své funkce povinen jednat s péčí řádného hospodáře (§ 159 o. z. a § 51 a násl. z. o. k.); to platí i pro odstoupení z funkce. Smyslem úpravy § 59 odst. 5 z. o. k. je vztáhnout povinnost člena

orgánu jednat při výkonu své funkce s péčí řádného hospodáře (a jeho odpovědnost za náhradu případné újmy způsobené porušením této povinnosti) i na proces jeho odstoupení z funkce. Jinak řečeno, člen (voleného) orgánu obchodní korporace nesmí porušit povinnost jednat s péčí řádného hospodáře ani při jednání, jímž ze své vůle ukončuje své působení ve funkci, jež mu povinnost péče řádného hospodáře založila.“

12. Podle mínění odvolacího soudu je v poměrech projednávané věci třeba zohlednit skutečnost, která se podává z úplných výpisů z obchodního rejstříku společností PERICLE, a. s., CALICRATE, a. s., a to že [jméno] [příjmení] byla jedinou statutární ředitelkou těchto společností, avšak ke dni 6. dubna 2019 jí funkce v těchto společnostech zanikla (patrně v důsledku její rezignace, jak nyní sama uvádí). Žádná z těchto společností nemá od 6. dubna 2019 obsazený statutární orgán, takže reálně na její rezignaci nikdo nemohl relevantním způsobem reagovat, patrně nebyl ani nikdo, kdo by si ji vyzvedl na poštu. Tyto skutečnosti musela [jméno] [příjmení] vědět. V situaci, kdy společnost má v obchodním rejstříku zapsaného druhého jednatele [jméno] [příjmení] (se zapsanou adresou bydliště [ulice a číslo], [obec]) a kdy mohla rezignaci zaslat společnosti popř. též tomuto jednateři, nelze shora uvedený způsob oznámení rezignace považovat za dostačující ve smyslu výše citované právní úpravy a podaného výkladu.

13. Proto odvolací soud usnesení soud prvního stupně jako věcně správné potvrdil (§ 219 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu /dále jen „o. s. ř.“ /).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; lze je podat ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 18. prosince 2019

Mgr., Ing. David Bokr
předseda senátu